

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY CZARNY BÓR**

**PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

**PROGNOZA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	3
A. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
I. ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA	3
II. GŁÓWNE CELE PROJEKTOWE	3
1. USTALENIA DOTYCZĄCE SPOSOBÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW	5
2. ZAPISY STUDIUM ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.	6
III. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
B. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY,	6
C. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.	8
E. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.	9
F. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.	9
1. Położenie i rzeźba terenu.	9
2. Budowa geologiczna	9
3. Warunki klimatyczne	10
4. Hydrografia	10
5. Środowisko przyrodnicze	10
5.1. Stan i perspektywy ochrony przyrody nieożywionej.....	10
5.2. Flora i fauna	10
6. Istniejące obszary chronione	12
7. Obszary zasługujące na ochronę.....	12
8. Charakterystyka układu komunikacyjnego	12
10. Charakterystyka wyposażenia w infrastrukturę techniczną.	12
11. Istniejące obszary chronione	12
12. Obszary zasługujące na ochronę.....	13
G. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.	13
H. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	13
I. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY STUDIUM.	14
J. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.	14
V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	16
I. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ I OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.	16
Wpływ na środowisko terenów nowej zabudowy	16
II. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI ORAZ DOBRA MATERIALNE.	17
III. SYNTETYCZNA OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	18
K. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU,	20
L. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	21
Ilustracja 1. Powiązania przestrzenne obszaru opracowania - zmiana „B”	22
Ilustracja 2. Lokalizacja obszaru opracowania na tle obszarów chronionych oraz obowiązującego studium.	23
Ilustracja 3. Lokalizacja obszaru opracowania na tle użytkowania gruntu.	24
Aneks 1. Szczegółowa Inwentaryzacja (06,07.2025).....	25

WPROWADZENIE

Podstawą opracowania zmiany studium jest zlecenie zawarte pomiędzy pracownią projektową W-IZJA, a Gminą Czarny Bór na opracowanie zmiany studium. Zmiana studium dotyczy uchwały Nr XII/62/2025 Rady Gminy Czarny Bór z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarny Bór.

Niniejsza prognoza została wykonana w związku z wymogiem art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112ze zm.).

A. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

I. ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

Zgodnie z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami (informacje te znajdują się w rozdziale **A**);
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (informacje te znajdują się w rozdziale **B**);
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania (informacje te znajdują się w rozdziale **C**);
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (informacje te znajdują się w rozdziale **D**);
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (informacje te znajdują się w rozdziale **E**);
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (informacje te znajdują się w rozdziale **F**);
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (informacje te znajdują się w rozdziale **G**);
- istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (informacje te znajdują się w rozdziale **H**);
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania zmiany Studium (informacje te znajdują się w rozdziale **I**);
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko (informacje te znajdują się w rozdziale **J**);
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (informacje te znajdują się w rozdziale **K**);
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (informacje te znajdują się w rozdziale **L**).

II. GŁÓWNE CELE PROJEKTOWE

W ustaleniach projektu zmiany studium został zawarty zakres ustawowy zgodny z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j.: Dz.U. 2024 r., poz. 1130 ze zm.) uwzględniający zapisy z art. 65 ust 2 pkt 2) ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688). Zawarto w nim ustalenia związane ze zmianą struktury funkcjonalno - przestrzennej, dotyczącej zmiany przeznaczenia związanego z produkcją rolniczą, na „tereny górnictwa” o pow. 6,91 ha , polegającej na utworzeniu ekranu akustycznego z mas ziemnych w trybie makroniwelacji, który odgrodzi od strony południowej tereny kopalni tworząc ekran akustyczny dla okolicznych domów mieszkalnych.

**PROGNOZA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

„B” - „E3Z2” - Druga zmiana trzeciej edycji Studium w części tekstowej opracowania Studium oznaczono czcionką w kolorze zielonym i oznaczona rysunku literą „A”. Zmiana treści polegała na redakcji tekstu. Pierwsza zmiana trzeciej edycji Studium w części rysunkowej polegała na modyfikacji wybranych treści rysunku pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego”. Zmiany na drugim rysunku (załącznik nr 3) dotyczyły 1 obszaru, który na rysunku został wyodrębniony dodatkowym obrysem granicą opracowania. Uchwała Nr XII/62/2025 Rady Gminy Czarny Bór z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium miała za zadanie zmianę w kierunkach zagospodarowania przestrzennego związaną ze zmianą przeznaczenia „terenów rolniczych”, na „tereny górnicze”, w rejonie działek nr 101, 100, 99, 97, 95, 94, 93 we wsi Grzędy, w Gminie Czarny Bór. Zadaniem zmiany studium jest lokalizacja inwestycji celu publicznego polegającej na utworzeniu ekranu akustycznego z mas ziemnych w trybie makroniwelacji, który odgrodzi od strony południowej tereny kopalni tworząc ekran akustyczny dla okolicznych domów mieszkalnych. Dzięki podjętym działaniom zmniejszy się uciążliwości związane z hałasem oraz wpłynie ona pozytywnie na zdrowie okolicznych mieszkańców.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego w obszarze opracowania zmiany „B”:

- Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000, PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-kamiennogórskie”,

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego w sąsiedztwie bliższym lub dalszym wskazano:

- Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Masywu Trójarbu”,
- Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000, PLH020038 „Góry Kamienne”.

W zakresie infrastruktury przyjęto następujące ustalenia:

- zaopatrzenie w wodę w powiązaniu z magistralnym systemem wodociągowym gminy, lub wykorzystywanie własnego ujęcia wody,
- odprowadzanie ścieków w powiązaniu z magistralnym systemem wodociągowym gminy, lub stosowania indywidualnych jak również grupowych systemów oczyszczania ścieków,
- zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła,
- zaopatrzenie w energię elektryczną poprzez rozbudowę i budowę linii elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych.

PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO

1. USTALENIA DOTYCZĄCE SPOSOBÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

TABELA 2

Lp.	symbol przeznaczenia	opis przeznaczenia	równorzędne	dopuszczenie	ograniczenia
1	2	3	4	5	6
1.	G	Tereny górnicze ograniczone do przeznaczenia równorzędnego	Inwestycje celu publicznego polegające na utworzeniu ekranu akustycznego z mas ziemnych w trybie makroniwelacji, który odgrodzi od strony południowej tereny kopalni tworząc ekran akustyczny dla okolicznych domów mieszkalnych	Dopuszczalne podstawowe elementy zagospodarowania terenu: ciągi komunikacyjne; sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej; urządzenia i obiekty związane z obsługą funkcji podstawowej, zieleni izolacyjna, tereny rolnicze	Przeznaczenie ograniczone do inwestycji celu publicznego polegające na utworzeniu ekranu akustycznego z mas ziemnych w trybie makroniwelacji

2. ZAPISY STUDIUM ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Zapisy projektu zmiany studium zawierają następujące ustalenia dotyczące ochrony środowiska:
Zmiana „B” we wsi Grzędy - Przeznaczenie ograniczone do inwestycji celu publicznego polegające na utworzeniu ekranu akustycznego z mas ziemnych w trybie makroniwelacji.

III. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Procedurę zmiany obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Bór” podjęto w związku z uchwałą nr XII/62/2025, Rady Gminy Czarny Bór z dnia 28 stycznia 2025r. (zmiana „B”). Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Bór” zostało uchwalone przez Radę Gminy uchwałą nr XLV/232/2021 Rady Gminy Czarny Bór z dnia 5 listopada 2021 r.

Przedmiotowy dokument jest powiązany również z następującymi planami i dokumentami:

- Inwentaryzacją przyrodniczą województwa dolnośląskiego, gmina Czarny Bór, Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”, Legnica 2005 r.;
- Planem urzędzeniowo - rolny gminy Czarny Bór, DBGiTR, Wrocław 2010 r.
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.
- „Wynikami inwentaryzacji przyrodniczej, wykonanej na potrzeby Raportu Oceny Oddziaływania na Środowisko przedsięwzięcia pn.: „Eksploracja złoża melafiru Grzędy” VIA NATURAE SP. Z O.O. Wrocław, listopad 2023.

W pracach planistycznych nad zmianą planu brane były pod uwagę, również uwarunkowania oraz analizy zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym (Opracowanie ekofizjograficzne do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Bór. JBPIP. Jelenia Góra, 2010r., Aneks 2018) oraz w prognozie oddziaływania na środowisko (prognoza oddziaływania na środowisko projektu pierwszej zmiany drugiej edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Bór. JBPIP. Jelenia Góra, 2011r.).

B. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY,

Zakres prac nad opracowaniem prognozy objął następujące elementy:

- rozpoznanie i charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska ,
- ocenę przydatności wybranych komponentów środowiska dla jego rozwoju przestrzennego,
- określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno- przestrzennej,
- ocena wpływu poszczególnych zmian w zagospodarowaniu elementów środowiska oraz ich wzajemnych powiązań,
- syntetyczna ocena skutków realizacji ustaleń.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody
2. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
4. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

Opracowania wykorzystane przy sporządzeniu prognozy:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Bór;
2. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Czarny Bór. Pohibielko K, Raczyńska L., JBPIP Jelenia Góra 2010 r. Aneks 2018.
3. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław 2005 r.
4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego r.

**PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

5. Inwentaryzacja stanu zagospodarowania przestrzennego, W-IZJA- 2025r.
6. „Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej, wykonanej na potrzeby Raportu Oceny Oddziaływania na Środowisko przedsięwzięcia pn.: „Eksploracja złoża melafiru Grzędy” VIA NATURAE SP. Z O.O. Wrocław, listopad 2023.

Materiały źródłowe wykorzystane przy sporządzeniu prognozy:

1. Mapa katastralna w skali 1:5 000 z Powiatowego Ośrodka Geodezyjnego w Wałbrzychu,
2. Mapa sozologiczna, skala 1:25 0000;
3. Mapa Geologiczna, skala 1:25 0000;
4. Analiza struktury własności,

**C. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ
PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.**

Zaleca się prowadzenie okresowego monitoringu stanu klimatu akustycznego obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi położonych w sąsiedztwie terenu opracowania, w celu określenia tendencji zmian w tych obiektach oraz zapobieganiu uciążliwości związanych z obsługą komunikacji, jak również prowadzenia makroniwelacji.

W trakcie przeprowadzania kontroli realizacji postanowień zmiany studium należy między innymi monitorować (wywiad środowiskowy) sytuacje konfliktogenne pomiędzy terenami z zielenią nieurządzoną. W przypadku stwierdzenia konfliktów należy podjąć odpowiednie działania, zmierzające do wyegzekwowania od zarządzających uciążliwymi obiektami zachowania norm środowiskowych.

Podstawą prawną opracowania oceny jest Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym zwłaszcza art. 32 o treści:

- w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach,(...) oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego;
- prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy;
- przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność projektu studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.

TABELA 3

Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska oraz zasad ładu przestrzennego

Lp.	Problemy ochrony środowiska i ładu przestrzennego	Sposób uwzględnienia w zmianie studium
1.	Trasy komunikacyjne, drogi zbiorcze, lokalne, dojazdowe oraz wewnętrzne są źródłem emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do atmosfery oraz hałasu	Projekt studium nie wprowadza nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, na którym są przekroczone normy hałasu. Głównym emitorem hałasu jest kopalnia. Zmiana studium ma za zadanie niwelację tego zjawiska na tereny sąsiednie.
2.	Ochrona zespołów zadrzewień i terenów leśnych	Brak oddziaływania.
3.	Wykorzystywanie zasobów naturalnych	Zajęcie części terenów dawnych pól uprawnych (R) przekształconych na łąki (pastwiska) pod ekrany akustyczne w ramach makroniwelacji. Docelowo
4.	Ochrona zespołów zadrzewień	Brak oddziaływania.
5.	Wpływ na tereny leśne	Brak oddziaływania.
6.	Wpływ na obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne.	Prace makroniwelacyjne nie wpłyną na obszary mające znaczenie historyczne i kulturowe lub archeologiczne z uwagi na ich brak. nie zmieniają generalnego charakteru krajobrazu ze względu na istniejącą pobliską kopalnię.
7.	Wpływ na obszary objęte ochroną prawną	Brak oddziaływania, zmiany nie wpłyną na przedmiot ochrony.

D. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Ustalenia zmiany studium dla niewielkiej części miejscowości Grzędy (pow. ok 6,91 ha, teren G) nie spowoduje powstania oddziaływań transgranicznych ze względu na brak identyfikacji takich oddziaływań. Brak możliwości oddziaływania ustaleń planistycznych, w zakresie kształtowania struktury osadniczej gminy wykazany jest poprzez następujące wnioski wynikające z analiz:

1. Ustalenia zawarte w zmianie studium nie wprowadzają nowych przeznaczeń uciążliwych w stosunku do zdiagnozowanych siedlisk ze względu na brak ich występowania;
2. Zmiana użytkowania oparta została na izolacji funkcji eksploatacji powierzchniowej, poprzez działania makroniwelacyjne tworzące ekran akustyczny;
3. Wszystkie przeznaczenia muszą zawierać uciążliwości w granicach terenów inwestycyjnych.

E. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejsza prognoza dotyczy zmiany studium zatwierdzonego uchwałą XLV/232/2021 Rady Gminy Czarny Bór z dnia 5 listopada 2021 r..

Dokument prognozy, opracowany jako docelowy wynik procesu planistycznego służy do umożliwienia publicznej dyskusji nad projektem zmiany studium w kontekście mogących pojawić się konfliktów i uciążliwości dla mieszkańców oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Gminy ostatecznej decyzji dotyczącej uchwalenia zmiany studium. Dostarcza on bowiem informacji niezbędnych do uświadomienia i rozważenia, czy wynikające z wdrożenia ustaleń zmiany studium korzyści ekonomiczne i społeczne nie zostaną osiągnięte kosztem wprowadzenia konfliktów przestrzennych wynikających z lokalizacji odmiennych funkcji.

Ponadto, dokument ten zawiera krótki opis istniejącego stanu zagospodarowania terenu oraz charakterystykę podstawowych cech środowiska przyrodniczego. W dalszej części prognozy zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, które realizacja ustaleń zmiany studium potencjalnie może powodować, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji oraz funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Następnie przeprowadzono analizę zgodności ustaleń projektu zmiany studium z celami ekologicznymi w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju ustalonych na bazie obowiązujących przepisów. Podstawowym sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy sporządzony na rysunku projektu zmiany studium, na którym przedstawiono wyniki prognozy wpływu skutków przedsięwzięć, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu.

Wyniki prognozy skonstruowano bazując na porównaniu ocen jakości środowiska w obrębie przestrzeni objętej opracowaniem dla stanu aktualnego oraz prognozowanego.

F. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.

1. Położenie i rzeźba terenu.

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki 2002, Walczak 1968) badany obszar znajduje się w zasięgu: makroregionu Sudetów Środkowych [332.4], w mezoregionie Góry Wałbrzyskie [332.42], w mikroregionie Masyw Trójarbu i Kraglaka.

Pod względem podziału administracyjnego obszar znajduje się we wsi Grzędy, który to znajduje się w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w zachodniej części powiatu wałbrzyskiego oraz w południowej części gminy Czarny Bór. Obszar położony jest na terenie Sudetów w obrębie jednostki tektonicznej zwanej niecką śródsudecką. Teren stanowi południowy skłon góry Czuba (660m n.p.m.), a różnica wysokości dolnej i górnej części terenu wynosi 120m.

2. Budowa geologiczna ¹.

Obszar opracowania położony jest w obrębie niecki śródsudeckiej, która stanowi rozległą jednostkę Sudetów Środkowych sięgającą od Rudaw Janowickich i Karkonoszy na północnym zachodzie a Kotliną Kłodzką na południowym wschodzie. Od strony północnej ograniczona jest przez Góry Kaczawskie, a na północnym wschodzie sąsiaduje z Pogórzem Bolkowско-Wałbrzyskim i Górami Sowimi. W części południowo-zachodniej wnika na teren Czech.

W obszarze niecki śródsudeckiej przeważają skały osadowe karbonu, permu, dolnego triasu i górnej kredy. Dno niecki pokryte jest przez skały dolnego karbonu, które są widoczne na jej obrzeżach. Młodsze skały odsłaniają się wraz ze zbliżaniem do osi niecki. Piaskowce z epoki górnej kredy Gór Stołowych stanowią najmłodszą oraz najwyżej położoną warstwę osadowego wypełnienia niecki.

¹ Przedstawione uwarunkowania dla wsi Czarny Bór i Grzędy zostały zaczerpnięte ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarny Bór* – 2010; oraz z Inwentaryzacji przyrodniczej województwa dolnośląskiego Gminy Czarny Bór – Fundacja Ekologiczna Zielona Akcja, Tom 1, Legnica 2005.

W północnej części gminy, w której zlokalizowany jest obszar opracowania, występują skały osadowe z okresu karbonu. Skały górnego karbonu przylegają od północy do utworów czerwonego spągowca wąskim pasem o szerokości ok. 1-1,5 km. Dalej na północ położone są tereny złożone ze skał osadowych dolnego karbonu (kulmu). Są to głównie zlepieńce i piaskowce z wkładkami mułowców i łupków ilasto-mułowcowych.

Na dnie dolin rzecznych występują osady rzeczne – piaski, żwiry i muły. Skumulowane są w dolnym odcinku doliny Lesku w okolicach Witkowa. Na zboczach dolin większych cieków (Lesk, Grzędki Potok) występują pozostałości starszych osadów rzecznych w postaci teras.

3. Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym obszar opracowania mieści się w zasięgu dwóch regionów klimatycznych: kamiennogórskiego i wałbrzyskiego (Schmucka 1960). Położony jest w sudeckiej strefie ekoklimatycznej, w 2 makroregionach ekoklimatycznych: gór wysokich Karkonoszy i gór średnich Sudetów Środkowych. Czynniki kształtującymi klimat tej strefy są: wysokość n.p.m., ekspozycja i nachylenie stoków, wklęsłość i wypukłość oraz rozmieszczenie i orientacja głównych elementów rzeźby terenu.

Przeważają kierunki wiatru z zachodu na wschód. Średnia roczna prędkość wiatru na wys. 10 m nad powierzchnią gruntu wynosi od 5 do 7,5 m s⁻¹. Wiejące w chłodnej połowie roku południowe wiatry mają często cechy typu bora, wiatru chłodnego i wiejącego ze znaczną siłą. Średnia temperatura roczna wynosi 5-6°C, średnia temperatura w okresie zimy (styczeń-luty) -5 - -4°C, średnia temperatura lata w lipcu 13-14°C. Jest to rejon o umiarkowanej sumie opadów atmosferycznych. Opady roczne występują w granicach 700-800 mm. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-80 dni, natomiast grubość pokrywy śnieżnej 20-30 cm. Wilgotność względna powietrza wynosi 25-80%.

Warunki klimatyczne obszaru opracowania są zależne od wysokości terenu, relacji form dolinnych i grzbietów, ekspozycji terenu na oddziaływanie wiatru i promieniowania słonecznego oraz występowaniem szaty roślinnej. Występują przeważnie korzystne warunki klimatyczne, odpowiednie warunki solarne i termiczno-wilgotnościowe oraz dobre przewietrzanie. Niewielkie spadki terenu na stokach północnych nie wpływają na różnicę uwarunkowań termicznych, wilgotnościowych i solarnych. Stoki o ekspozycji południowej posiadają najkorzystniejsze warunki bioklimatyczne. Niekorzystne warunki klimatyczne występują w dolinach cieków wodnych, stanowiących miejsca tworzenia się mgieł, mrozowisk, a także gromadzenia się mas wychłodzonego powietrza, spływającego z wyższych partii terenu. Stosunki termiczno - wilgotnościowe są tu w dużym stopniu kształtowane poprzez warunki wodne: występowaniem podmokłości stałych i okresowych, wód płynących i stojących. Wody dolin są źródłem mgieł, które przy słabym przewietrzaniu nie przemieszczają się w obszary pozadolinne.

4. Hydrografia

Gmina Czarny Bór jest położona w dorzeczu Odry, w zlewni Lesku oraz w niewielkim fragmencie na terenie zlewni Zadanej – prawych dopływów Bobru oraz na terenie zlewni Strzegomki – lewego dopływu Bystrzycy. Przez jej obszar przebiega dział wodny II rzędu pomiędzy dorzeczem Bobru a dorzeczem Bystrzycy, który pokrywa się niemal z granicą gminy w obrębie Masywu Trójarbu.

Rzeka Lesk przebiega wzdłuż północnej i wschodniej granicy oraz w północnej części obszaru opracowania, gdzie ma charakter zbliżony do naturalnego. Swoje źródło posiada w rejonie Boguszowa Gorce, natomiast bieg kończy w Sędziszawiu. Dopływy Leska to lewobrzeżne: Mianka (w Borównie), Grzędzki Potok (w Czarnym Borze) oraz prawobrzeżne: Jabłonica i Czerwony Strumień (w Czarnym Borze).

Podstawową cechą wymienionych cieków wodnych są znaczne spadki w profilu podłużnym, typowe dla terenów górskich oraz duże nachylenia w obrębie powierzchni stokowych, kształtujących ich zlewnie. Skutkiem jest przyspieszony obieg wody w podłożu, głównie w obrębie płytkich stref zwietrzelin stokowych oraz obniżenie retencji podziemnej. Charakteryzuje je wysoki udział odpływu szybkiego w odpływie całkowitym, spowodowany powszechnym występowaniem spływu powierzchniowego oraz znaczna dynamika zmienności przepływu.

W dolinie rzeki Lesk, na głębokości 5-15 m, występuje główne użytkowe piętro wodonośne z okresu czwartorzędu. Poza tym terenem nie wykryto użytkowego piętra wodonośnego.

Większe ciekі omawianego obszaru są pozanormatywnie zanieczyszczone. Parametrem ograniczającym jest stan sanitarny. Przyczyną tego jest przeciążenie cieków zrzutami zanieczyszczeń z oczyszczalni wraz ze ściekami nieoczyszczonymi i docierającymi z terenów osadniczych oraz rolniczych. Większy zrzut ścieków w gminie odbywa się przez oczyszczalnię w Czarnym Borze.

5. Środowisko przyrodnicze

5.1. Stan i perspektywy ochrony przyrody nieożywionej

Brak jest proponowanych w obszarze opracowania wykazanych obszarów predysponowanych do objęcia nowymi formami ochrony.

5.2. Flora i fauna

Roślinność w obszarze opracowania przyporządkowana jest do obszaru Eurosyberyjskiego, Prowincji Subatlantyckiej Górskiej, Podprowincji Hercyńsko-Czeskiej, Krainy Sudetów, Podkrainy Sudety Zachodnie, Okręgu Zewnętrznego Pasu Sudetów Środkowych (Matuszkiewicz 1993).

W wyniku działalności człowieka naturalne zbiorowiska leśne zostały zastąpione użytkami rolnymi oraz lasami gospodarczymi. Obszar gminy jest ubogi pod względem występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin i grzybów oraz różnorodności siedlisk. Tereny cenne florystycznie to: podmokłe doliny potoków, miejsca wysięków wód, strome stoki, które to nie występują w obszarze opracowania.

Na podstawie Inwentaryzacji ornitologicznej proponowanych obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000: Góry Izerskie i Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie (Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa 2009 r.). *stwierdzono* gatunki ptaków na terenach otwartych łąk, pól i zadrzewień niebędących przedmiotem ustaleń zmiany studium oraz na które ustalenia te nie ingerują. W związku z powyższym, realizacja działań makroniwelacyjnych, ze względu na jego lokalizację i niewielką skalę, nie będzie stanowiło istotnego zagrożenia dla tych gatunków.

Fauna:

Nietoperze. Na terenie obszaru nie znaleziono schronień nietoperzy. Również w dostępnych opracowaniach nie są podawane stanowiska nietoperzy z rejonu inwestycji. Nie odnotowano tutaj nietoperzy z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, będących przedmiotami ochrony w okolicznych obszarach Natura 2000, w tym w najbliższej położonym obszarze PLH020038 Góry Kamienne. Inwestycja nie będzie więc wpływać na ten obszar Natura 2000 i występujące tam gatunki nietoperzy.²

Ssaki. Zdecydowana większość gatunków ssaków występujących w obszarze inwestycji należy do pospolitych w kraju. Występujący zespół ssaków można również uznać za typowy dla obszaru Sudetów. W północno - zachodniej części stwierdzono występowanie gatunku ssaków - sarny (*Capreolus*). Bytowanie na obszarze opracowania związane jest z występującymi zadrzewieniami i zakrzaczeniami które stwarzają bezpieczne miejsce do odpoczynku. W obszarze opracowania stwierdzono kilka miejsc legowiskowych.²

Ptaki. zespół awifauny można zdefiniować jako typowy dla obszarów górskich regionu sudeckiego. Ptaki gniazdujące w bezpośredniej lokalizacji przyszłej inwestycji to w większości gatunki pospolite bądź liczne, nie podlegające istotnym zagrożeniom i o niedużych wymaganiach siedliskowych. Stwierdzone zostały tu przede wszystkim ptaki zadrzewień i zakrzewień m.in. strumieniówka, sikory. Są to w głównej mierze gatunki pospolite, szeroko rozpowszechnione i liczne, a zespół jaki tworzą można spotkać praktycznie w każdym, sudeckim zbiorowisku tego typu w tym następujące gatunki: potrzeszcz (*Emberiza calandra*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), trznadel zwyczajny, trznadel żółto brzuch (*Emberiza citrinella*).

Płazy i gady.

Na terenie wskazanym do makroniwelacji nie występują cenne siedliska płazów. Nie stwierdzono miejsc rozrodu płazów. Badany teren nie jest wyjątkowy i cenny ze względu na występowanie gadów.²

Flora:

Siedliska przyrodnicze. Analizowany teren w całości stanowią zbiorowiska antropogeniczne: nieużytkowane pola uprawne, łąki, pastwiska. W części południowej terenu (dz. nr 93, 95) znajdują się łąki użytkowane tradycyjnie, kośno-pastwiskowe, które nie były intensywnie nawożone ani przekształcane w monokultury, wykaszane zgodnie z zaleceniami dla Trwałych Użytków Zielonych. Występują w tym obszarze następujące gatunki roślin: kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), grzebieńca pospolita (*Cynosurus cristatus*), firletka poszarpana (*Lychnis flos-cuculi*), wyczyniec łąkowy – (*Alopecurus pratensis*), jaskier ostry – (*Ranunculus acris*), koniczyna łąkowa – (*Trifolium pratense*), krwawnik pospolity- (*Achillea millefolium*), złocień właściwy (stokrotka polna)- *Leucanthemum vulgare*.

² Wyniki inwentaryzacji, opracowanie własne, 06-07.2025.

**PROGNOZA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

W północnej części opracowania znajdują się grunty przekształcone, które stanowiły grunty rolne – orne, na obszarze których zaniechano upraw (uprawy występują do dziś na dz. nr 98 – uprawa zbożowa - owies, 2025). Znaczna część północno - zachodnia terenu (posiada skłon w kierunku południowym) stanowi łąkę kośną, natomiast pozostała część w wyniku braku wykaszania ulega sukcesji w kierunku leśnym. Stan ten nie sprzyja ani rozwojowi lasu ze względu na przypadkowość gatunków, ani działalności rolniczej, która będzie wymagała dużych nakładów związanych z usunięciem zadrzewień i zakrzaczeń. Część północno – środkowa zadrzewiona i zakrzaczona jest w większym stopniu, natomiast część północno wschodnia w mniejszym stopniu. W tej części występują następujące pospolite gatunki roślin: kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), poziomka pospolita (*Fragaria vesca*), róża dzika (*Rosa canina*), dziurawiec (*Hypericum*), starzec Jakubek (*Jacobaea vulgaris*), trybula leśna (*Anthriscus sylvestris*), oraz gatunki drzew: wierzb (Salix), topola czarna (*Populus nigra*), olcha czarna (*Alnus glutinosa*), wierzba (Ulmus), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), brzoza (*Betula*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), grusza pospolita (*Pyrus communis*), głóg (*Crataegus*).

W części centralnej oraz wzdłuż drogi kołowej występują drzewa znacznych rozmiarów o następujących gatunkach: wierzb (Salix), topola czarna (*Populus nigra*), Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) z zamierającymi koronami, prawdopodobnie dotknięte chorobą jesionów (tzw. "jesionowa zamieralność", wywołwana przez grzyba *Hymenoscyphus fraxineus*).

Chronione gatunki grzybów. Gatunków znajdujących się pod ochroną na badanym obszarze nie stwierdzono.³

Chronione gatunki roślin naczyniowych. W trakcie prac terenowych nie odnotowano gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r.³

6. Istniejące obszary chronione

W obszarze opracowania znajduje się obszar objęty formą ochrony, dot. zmiany „B” we wsi Grzędy, Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000, PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-kamiennogórskie”,

7. Obszary zasługujące na ochronę.

W obszarze opracowania nie wykazano obszarów proponowanych do objęcia nowymi formami ochrony ze względu na brak ekokomponentów zasługujących na taką ochronę.

8. Charakterystyka układu komunikacyjnego

Przedmiotowe zmiany nie dotyczą układu dróg klas zbiorczych, lokalnych i dojazdowych. Poszczególne tereny skomunikowane będą za pośrednictwem dróg wewnętrznych.

10. Charakterystyka wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

W pobliżu obszaru opracowania występują magistralne sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

11. Istniejące obszary chronione

W obszarze zmiany wykazano występowanie następujących gatunków roślin i zwierząt chronionych:

Lp.	Określenie lokalizacji zmiany	Lokalizacja w obszarze opracowania	Lokalizacja w pobliżu opracowania
1.	obszar opracowania - teren G	-	Gatunki Ptaków: 1. A338 Gąsiorek ³ 2. A307 Jarzębatka

Lokalizacja zmiany względem obszarów chronionych:

Zmiana „B” we wsi Grzędy

Lp.	Określenie lokalizacji zmiany	Forma ochrony / zakres	Lokalizacja w pobliżu opracowania siedlisk przyrodniczych
1.	obszar opracowania - teren G	Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000, PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-kamiennogórskie”,	Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich, (odległość obszaru ok. 2 km) Obszar Chronionego Krajobrazu

³ Wyniki inwentaryzacji, opracowanie własne, 06-07.2025.

**PROGNOZA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

			„Masywu Trójarbu”, (odległość obszaru ok. 9 km) Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000, PLH020038 „Góry Kamienne”. (odległość obszaru ok. 1 km) Korytarz ekologiczny „Góry Stołowe Zachód” (odległość obszaru ok. 2,5km)
--	--	--	--

12. Obszary zasługujące na ochronę.

W obszarze opracowania nie wykazano obszarów proponowanych do objęcia nowymi formami ochrony ze względu na brak ekokomponentów zasługujących na taką ochronę.

Lokalizacja zmiany względem obszarów proponowanych do objęcia ochroną:

Zmiana „B” we wsi Grzędy

Lp.	Określenie lokalizacji zmiany	Lokalizacja w pobliżu opracowania forma ochrony / zakres
1.	obszar opracowania tereny G	proponowany obszar siedliska Natura 2000 nr 91E0-6 Nadrzeczna olszyna, olsy źródłiskowe (odległość obszaru ok. 1 km) obszar proponowanego użytku ekologicznego (florystycznego) nr 2 „Łąki i olszyny nad Łęczem” (odległość obszaru ok. 1 km) obszar cenny przyrodniczo nr 2 „leśne oczko” (odległość obszaru ok. 8 km)

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu związane są z wariantem „zachowawczym”, czyli niepodjęciem działań związanych z realizacją zmiany studium. Przyjęcie tego wariantu nie zmienia sposobu zagospodarowania oraz nie wpłynie ani negatywnie ani pozytywnie na stan środowiska.

G. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.

Projekt zmiany studium zakłada wprowadzenie nowej struktury funkcjonalno- przestrzennej w tym utworzenie makroniwelacji tworzącej ekran akustyczny dla miejscowości Grzędy. Główną zmianą środowiskową będzie przekształcenie powierzchni terenu oraz likwidacja terenów rolnych w obszarze wskazanym do prac makroniwelacyjnych.

W związku z powyższym, za znaczące można uznać takie ustalenia, które skutkują negatywnym oddziaływaniem na obszary chronione, przyrodniczo cenne oraz na tereny o małej odporności na antropopresję, oraz które powodują obniżenie walorów krajobrazu, ograniczają dostęp do zasobów środowiska. Jako kryterium wspomagające ocenę, które ze zidentyfikowanych wcześniej zagrożeń wywołanych realizacją ustaleń projektu zmiany studium mogą być przyczyną znaczących negatywnych skutków dla niektórych ekokomponentów lub dla środowiska jako całości. W związku z tym przyjęto listę przedsięwzięć zawartą w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko.

H. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego gminy związane jest z jego powiązaniem z zewnętrznymi terenami chronionymi, które wchodzi w skład Systemu Obszarów Chronionych. Mogą być one bardzo silne, w przypadku występowania zbliżonych warunków siedliskowych.

W powiązaniach zewnętrznych systemu przyrodniczego gminy z korytarzami ekologicznymi występują:

- Korytarz ekologiczny „Góry Stołowe Północ” KZ-4A (odległość obszaru 1,60 km).
- Korytarz ekologiczny „Góry Stołowe Zachód” KZ-4A (odległość obszaru 2,55km).

W granicach administracyjnych gminy warunki przyrodnicze lokalnych korytarzy ekologicznych są w znacznym stopniu nieprzekształcone, zachowując stabilny charakter. Z tego powodu istotne jest zachowanie ciągłości układu jako elementu łączącego silnie przekształcone pod względem biologicznym wnętrza gminy z terenami rolnymi i leśnymi, zachowującymi wartość biologiczną w obszarach uznanych za reprezentacyjne na tym terenie (rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne).

W związku z powyższym na terenie opracowania występują lokalne, negatywne zjawiska i przejawy degradacji środowiska, które to zachodzą w niewielkim stopniu i związane są głównie z podwyższoną emisją zanieczyszczeń do atmosfery, wzmożonym hałasem komunikacyjnym oraz degradacją gleb. Zjawiska te występują na większości terenów osadniczych tego regionu.

I. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY STUDIUM.

Dla omawianego dokumentu istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów należy na szczeblu międzynarodowym zaliczyć:

- Dyrektywy Unii Europejskiej Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.
- Umowy międzynarodowe Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000.

Biorąc pod uwagę specyfikę zmiany studium, najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze obszaru zmiany studium i terenów do niego przyległych. Zapewnia się zachowanie terenów zieleni, części terenów rolnych, utworzenie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, a także przebieg cieków wraz z towarzyszącymi im terenami zielonymi, które tworzą korytarze ekologiczne.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych. Dla obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: NATURA 2000 „Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000, PLB020010 „Sudety Wałbrzysko-kamiennogórskie”, Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000, PLH020038 „Góry Kamienne”. W województwie dolnośląskim na lata 2014-2023 sporządzane są plany zadań ochronnych.

J. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.

Za znaczące można uznać takie ustalenia, które skutkują negatywnym oddziaływaniem na obszary chronione, przyrodniczo cenne oraz na tereny o małej odporności na antropopresję, powodują obniżenie walorów krajobrazu, ograniczają dostęp do zasobów środowiska, w tym dostępność do surowców mineralnych oraz polegające na wprowadzaniu do środowiska substancji i energii w ilościach mogących spowodować przekroczenie standardów jakości środowiska, przez co mają negatywny wpływ na jakość środowiska i zdrowie ludzi.

Dla lokalizacji terenu górniczego – ekranu akustycznego, nie wystąpią uciążliwości gdyż:

- na obszarze zajęтым pod makroniwelację nie stwierdzono stanowisk roślin chronionych,
- nie występuje wpływ na obszary objęte ochroną prawną,
- nie występuje wpływ na obszary wodno-błotne oraz inne o płytkim zaleganiu wód gruntowych, ze względu na brak występowania,
- występuje wpływ na tereny leśne, które nie posiadają cennych wartości środowiskowych – lasy gospodarcze,
- nie występują zmiany w spójności obszarów przyrodniczo cennych w obszarze opracowania.

Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Gatunek	Liczebność w obszarze Natura 2000 PLH020010	Liczebność w obszarze badań	Prognozowane oddziaływanie
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	13 par	Brak par lęgowych	W obrębie planowanej inwestycji oraz strefy buforowej nie stwierdzono gniazdowania tego gatunku. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	3 pary	Brak par lęgowych	Na badanym terenie gatunek ten nie gniazduje i nie posiada żerowisk. Błotniak stawowy jest gatunkiem regularnie migrującym nad terenami góorskimi. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Trzmielojad	7 par	Brak par	Obszar makroniwelacji nie będzie ingerował w potencjalne

**PROGNOZA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

Gatunek	Liczebność w obszarze Natura 2000 PLH020010	Liczebność w obszarze badań	Prognozowane oddziaływanie
<i>Pernis apivorus</i>		lęgowych	żerowiska tego gatunku. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	102 pary	Brak par lęgowych	Nie stwierdzono lęgów tego gatunku. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Derkacz <i>Crex crex</i>	177 par	Brak par lęgowych	Obszar makroniwelacji nie będzie ingerował w siedliska tego gatunku. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Lerka <i>Lullula arborea</i>	15 par	Brak par lęgowych	Przelotne lerki notowane są regularnie na terenie całych Sudetów. Tego typu obserwacje nie mają istotnej wartości waloryzującej. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	607 par	Kilka osobników występuje w obszarze opracowania	Obszar makroniwelacji nie będzie ingerował w siedliska tego gatunku. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	165 par	Brak par lęgowych	Obszar makroniwelacji nie będzie ingerował w siedliska tego gatunku. Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	52 pary	Brak par lęgowych	Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	21 par	Brak par lęgowych	Nie ma podstaw do stwierdzenia znacznego, negatywnego oddziaływania inwestycji na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

I. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ I OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.

Wpływ na środowisko terenów nowej zabudowy.

Wpływ na powierzchnie ziemi i glebę

Wystąpi wpływ na powierzchnię ziemi, podczas realizacji makroniwelacji. Związane to będzie z usunięciem warstwy urodzajnej ziemi.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Makroniwelacja nie doprowadzi do zmiany warunków gruntowo - wodnych. Nie zostanie zaburzony przepływ wód. Makroniwelacja nie powoduje wprowadzenia do środowiska substancji chemicznych.

Wpływ na zasoby kopalin

Prawo Ochrony Środowiska wymaga, aby dokumenty planistyczne zabezpieczały obszary występowania złóż kopalin dla obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji. Zagrożeniem dla złóż kopalin i wód podziemnych, któremu mają zapobiegać te dokumenty, jest takie gospodarowanie powierzchnią ziemi, w szczególności jej zabudowa, które w przyszłości może utrudnić dostęp do rozpoznanych i zinwentaryzowanych zasobów kopalin.

Ustalenia projektu zmiany studium uprawniają do przeprowadzenia makroniwelacji.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska. Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wrocław oraz strefa dolnośląska, która obejmuje pozostałą część województwa, w tym gminę Czarny Bór.

Podstawowym celem oceny poziomów substancji w powietrzu jest dokonanie klasyfikacji stref, dającej podstawę do zaplanowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefach, w których są przekraczane wartości kryterialne określone dla ochrony zdrowia ludzi lub ochrony roślin. W ocenach uwzględnia się następujące zanieczyszczenia: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz pył zawieszony PM2.5.

Przewidywany sposób zagospodarowania może spowodować pewien wzrost zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w związku z powstaniem nowych źródeł emisji do atmosfery. Wielkość emisji będzie uzależniona od rodzaju przyjętego nośnika energii. W przypadku ogrzewania obiektów w oparciu o ekologiczne źródła energetyczne, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego nie wzrośnie w sposób istotny. Może wystąpić m.in. emisja zanieczyszczeń głównie węglowodorów do atmosfery.

Największy wpływ, na jakość powietrza atmosferycznego będzie stanowić makroniwelacja. Prowadzenie robót górniczych może skutkować wystąpieniem emisji niezorganizowanej związanej z urabianiem złożeń. Będzie to zjawisko zależne przede wszystkim od czynników meteorologicznych takich jak: opad atmosferyczny, wilgotność powietrza, wiatr i nasłonecznienie.

Biorąc pod uwagę kierunek północno - zachodni wiatrów w gminie, nie przewiduje się by działania związane z makroniwelacją będą zwiększać uciążliwości emisyjną kopalni. Obszar zmiany znajduje się pomiędzy dwoma stacjami: Grzędzy 50, Czarny Bór ul. Sportowa. Przekroczenia emisji pyłów występują głównie w okresie zimowym i związane są z niską emisją tj. systemami ogrzewania budynków oraz siłą i kierunkiem wiatru. Podstawową metodą ograniczenia i eliminacji procesu pylenia jest zraszanie miejsc pyłotwórczych, co skutecznie ogranicza emisję pyłów do powietrza.

Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy

PROGNOZA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO

Nie stwierdzono na obszarze makroniwelacji występowania roślin i zwierząt podlegających ochronie. Z ptaków stwierdzono powszechne występowanie gatunków pospolitych dla Sudetów: potrzyszcz (*Emberiza calandra*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), trznadel zwyczajny, trznadel żółto brzuch (*Emberiza citrinella*), z ssaków - sarna (*Capreolus*) rośliny: kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*), rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), róża dzika (*Rosa canina*), starzec Jakubek (*Jacobaea vulgaris*), wierzba (*Salix*), topola czarna (*Populus nigra*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*). Po zakończeniu makroniwelacji zaleca się pozostawienie terenu do sukcesji naturalnej. Makroniwelacja docelowo stanie się siedliskiem dla różnorodnych gatunków roślin i zwierząt, specyficznych gatunków roślin przystosowanych do ekstremalnych warunków, takich jak susza czy wysokie zasolenie. Wśród roślin będzie można spotkać m.in. gatunki traw, krzewów i innych roślin. Makroniwelacja stanowić będzie schronienie i żerowisko dla różnych gatunków zwierząt, w tym ptaków, owadów i małych ssaków, które znalazły tu dogodne warunki do życia ze względu na docelowe ograniczenia w użytkowaniu terenu (duże spadki, struktura kamienista).

Wpływ na jakość klimatu akustycznego

Zgodnie z zapisami projektu studium oraz z zgodnie z wymogami Prawa ochrony środowiska ewentualne emisje hałasu od obiektów mieszkaniowych na terenie opracowania nie mogą przekraczać ustalonych wartości normatywnych na terenach sąsiadujących. Prace makroniwelacyjne będą miały funkcje ekranów akustycznych.

Wpływ na krajobraz

W zakresie przekształceń krajobrazu przewiduje się całkowitą utratę dotychczasowych walorów krajobrazowych. Po zakończeniu makroniwelacji teren ten uzyska charakter zgodny z kierunkiem rekultywacji, jednakże bezpowrotnie odmienny od obecnego. Tereny makroniwelacyjne, które ulegają sukcesji roślinności odbierane są za szczególnie atrakcyjne zarówno dla świata zwierząt i roślin jak i dla ludzi. Teren objęty zmianą studium można scharakteryzować jako zmodyfikowany, gdzie zmiany powodowane działalnością człowieka są dominujące – pola uprawne przekształcone na łąki (w części zadrzewione i zakrzaczone) posiadające cechy naturalne, które podlegają zmianą w związku z ekstensyfikacją gospodarki rolnej.

Wpływ na zdrowie ludzi.

Przewidywane oddziaływanie na zabudowę mieszkaniową nie będzie występować, gdyż zadaniem działania makroniwelacyjnego (budowy ekranu akustycznego) jest jego ochrona. Wzrost zanieczyszczeń powietrza oraz hałas związany będzie z: emisją pyłów o charakterze lokalnym, emisją zanieczyszczeń i hałasu z pracujących maszyn i urządzeń transportu technologicznego oraz transportu kołowego, powstawaniem odpadów z procesów technologicznych.

Obszar objęty zmianą stanowią tereny niezainwestowane. Brak jest w jego granicach jakichkolwiek zabudowań mieszkalnych lub obiektów stałego lub czasowego przebywania ludzi, natomiast w sąsiedztwie znajdują się tereny rolne, lasy oraz istniejąca kopalnia melafiru. Prowadzenie prac makroniwelacyjnych w pierwszym etapie, będzie wiązało się z pogorszeniem warunków akustycznych oraz z zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego w wyniku prac sprzętu ciężkiego oraz środków transportu, natomiast docelowo zostanie obniżona uciążliwość kopalni. W projekcie Studium zastosowano wszelkie sposoby by zabezpieczyć tereny podlegające ochronie akustycznej przed przekroczeniem norm w tym zakresie. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedsięwzięć będących źródłem hałasu na stan klimatu akustycznego terenów podlegających ochronie akustycznej.

II. PRZEWIDYWANE ZNAČĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI ORAZ DOBRA MATERIALNE.

Założenia Studium w sposób szczególny chronią dziedzictwo kulturowe, wyznaczając strefy ochrony konserwatorskiej oraz podkreślając objęcie ochroną konserwatorską stanowiska archeologiczne. Na obszarze objętym zmianą Studium nie znajdują się żadne obiekty i budowle o wysokich wartościach kulturowych, ani żadne stanowiska archeologiczne, dlatego przedmiotowa zmiana nie odnosi się bezpośrednio do zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W związku z powyższym nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu zmiany Studium na zabytki i krajobraz kulturowy.

III. SYNTETYCZNA OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Realizacja ustaleń zmiany studium wywoływać będzie pewne skutki w środowisku i krajobrazie, które można zidentyfikować jako:

[ZU] Uciążliwe dla środowiska w stopniu znaczącym - są to obszary, na których prognozowane skutki realizacji ustaleń zmiany studium wprowadzają znaczne uciążliwości i zagrożenia dla środowiska. Do grupy tej zakwalifikowano - tereny górnicze.

oznaczenie przeznaczenia	opis skutków
G	• nastąpi czasowe przekształcenie terenów rolnych, • będzie zachodziła stopniowa zmiana ukształtowania terenu, co nieodwracalnie doprowadzi do zmian w dotychczasowym krajobrazie. • w trakcie prowadzenia prac makroniwelacyjnych będzie następować emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery oraz emisji hałasu;

**PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO**

Syntetyczną ocenę skutków realizacji ustaleń zmiany studium na poszczególne elementy środowiska oraz sposób oddziaływania przedstawiono w poniższej tabeli:

TABELA 1

	Zagrożenia dla poszczególnych elementów środowiska												
Ustalenia zmiany studium	różnorodność biologiczna	ludzie	świat zwierzęcy	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	klimat	krajobraz	środowisko akustyczne	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne

Funkcje uzupełniające

G- teren górniczy	Oddziaływanie bezpośrednie Stałe	Oddziaływanie pośrednie krótkoterminowe	Oddziaływanie pośrednie długoterminowe	Oddziaływanie bezpośrednie Stałe	Oddziaływanie pośrednie krótkoterminowe	Oddziaływanie pośrednie średnioterminowe	Oddziaływanie pośrednie Stałe	Oddziaływanie pośrednie krótkoterminowe	Oddziaływanie bezpośrednie Stałe	Oddziaływanie pośrednie średnioterminowe	Oddziaływanie bezpośrednie Stałe	Oddziaływanie wtórne Stałe	Oddziaływanie wtórne Stałe
	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	pozytywne	w trakcie prac negatywne, docelowo pozytywne	bez znaczenia	pozytywne

K. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU,

Zgodnie z wymogami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza powinna przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń studium, oraz w zależności od potrzeb, propozycje innych niż w projekcie tego dokumentu ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

W ramach projektu wyznaczono nowe tereny, w obszarze Natura 2000 – G w części, teren przeznaczony pod lokalizację inwestycji celu publicznego polegającej na utworzeniu ekranu akustycznego z mas ziemnych w trybie makroniwelacji, który odgrodzi od strony południowej tereny kopalni tworząc ekran akustyczny dla okolicznych domów mieszkalnych. Obszar zmiany zajmuje powierzchnię 6,7 ha natomiast preferowany obszar dla makroniwelacji dotyczy obszaru w górnej części opracowania o powierzchni 5 ha.

Teren wyznaczony w studium nie został zlokalizowany na terenach siedlisk chronionych. W związku z powyższym ustalenia studium nie oddziałują negatywnie na cele i przedmiot ochrony oraz na ich integralność. Nowowprowadzane funkcje nie będą wpływać na występujące w obszarach objętych ochroną przyrodniczą siedliska przyrodnicze, ponieważ będą zlokalizowane w odległości od nich.

W projekcie studium ustalono ograniczenia w zakresie lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu.

Rozwiązania mogące ograniczyć lub zapobiec negatywnym oddziaływaniom obiektów na środowisko.

1. Zapobieganie utraty siedlisk i gatunków roślin i zwierząt:

- wykonanie makroniwelacji z zastosowaniem formowania ostatecznych skarp już w trakcie prac, natychmiastowe okrycie humusem i wysiew mieszanki łąkowej, aby skrócić okres odsłoniętej powierzchni,
- zachowanie i zabezpieczenie warstwy próchnicznej (zgarńcie, magazynowanie w przyrmach ≤ 2 m wysokości, późniejsze użycie do rekultywacji) umożliwiając szybsze przywrócenie wartości przyrodniczych zmienianego obszaru,
- planowanie robót ziemnych poza okresem lęgowym ptaków (15 III – 31 VII),
- zachować większościowy udział powierzchni biologicznie terenu,
- wprowadzać nowe zespoły zieleni w ramach zakrzaczania i zalesiania .

2. Ograniczanie zapylenia, hałasu, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i gruntowych, ryzyka powstawania osuwisk, zmniejszenia różnorodności biologicznej:

- zapylenie - mobilne i stałe zraszacze mgłowe, nie przekraczanie stężenia $50 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{PM}_{10}$,
- hałas/wstrząsy - prace maszyn w godzinach 7-17,
- wody opadowe- utrzymywanie opasek zewnętrznych z rowów trawiastych wraz z odstożnikami ,5 m głębokości (czas retencji ≥ 24 h),
- stateczność i erozja – ograniczenie nachylenia skarp $\leq 25^\circ$, możliwość wprowadzenia tarasowania oraz zastosowania geosiatek kokosowych z hydrosiewem (mieszanka łąkowa),
- bioróżnorodność- pozostawianie pni jako mikrosiedlisk, tworzenie oczek wodnych w dolnej części makroniwelacji w miejscu rowów odwadniających, monitoring siedlisk ptaków co 2 lata.

3. Kompensacja przyrodnicza w przypadku jeśli po działaniach 1,2 nie przywrócono bioróżnorodności obszaru.

- zwiększenie powierzchni łąk w stosunku 1 : 3 niż zajęta przez makroniwelację, lub utworzenie innego cennego siedliska,
- założenie pasów miedz i łąk kwietnych (siew gatunków roślin nektarodajnych), jako korytarzy między istniejącymi płatami łąk.

L. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. W przypadku dokumentów planistycznych, analiza rozwiązań alternatywnych (analiza wariantowa) nie może dotyczyć różnych wariantów dokumentu, lecz różnych możliwości osiągnięcia celów, dla których dokument jest on sporządzany. W związku z tym, brak realizacji dokumentu nie jest rozwiązaniem alternatywnym, ponieważ uniemożliwia osiągnięcia celów dokumentu.

W pierwszej kolejności dokonano analizy możliwych wariantów rozwiązań planistycznych. Dla każdego elementu przestrzeni istnieją, co najmniej trzy warianty jego zagospodarowania. Wariant „zachowawczy”, „preferowany”, „docelowy”. Rozważania nad poszczególnymi wariantami dotyczyły m. in. problematyki komunikacji, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko.

W związku ze zmianami dokumentu obowiązującego związanymi z realizacją nowej zabudowy projekt studium nie ingeruje w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawiera rozwiązania korzystne dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach studium uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy Czarny Bór.

Zespół autorski:

dr inż. arch. Jacek Godlewski

mgr inż. Izabela Godlewska

Oświadczenie

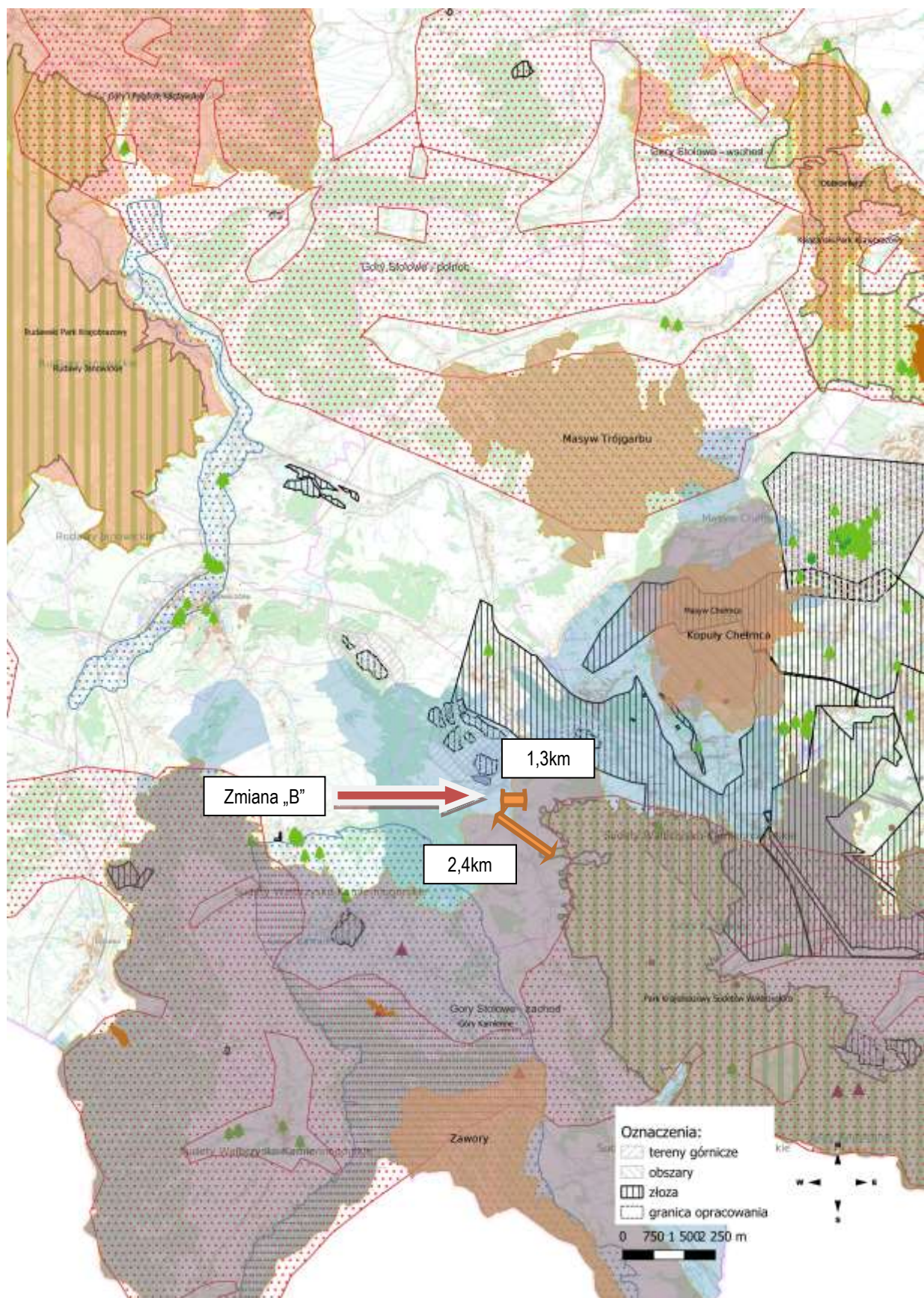
Jako kierujący zespołem autorów „Prognozy skutków wpływu ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarny Bór na środowisko” oraz zgodnie z art 51 ust. 2 pkt 1) lit. f) w powołaniu z art. 74a, ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 3 października 2008 r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) oświadczam, że:

- 1) ukończyłem w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko,
- 2) brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

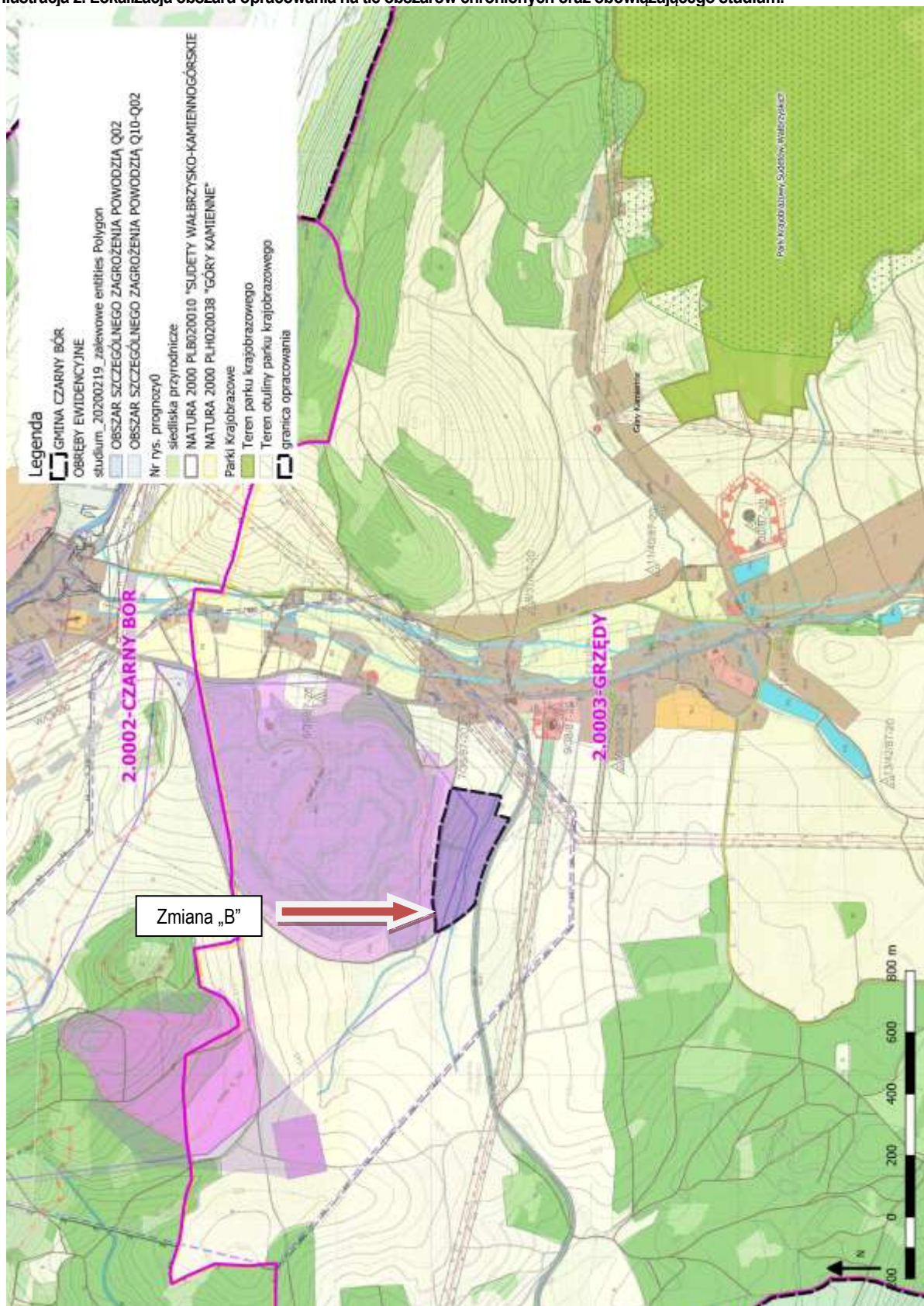
dr inż. arch.
Jacek Godlewski

Ilustracja 1. Powiązania przestrzenne obszaru opracowania - zmiana „B”

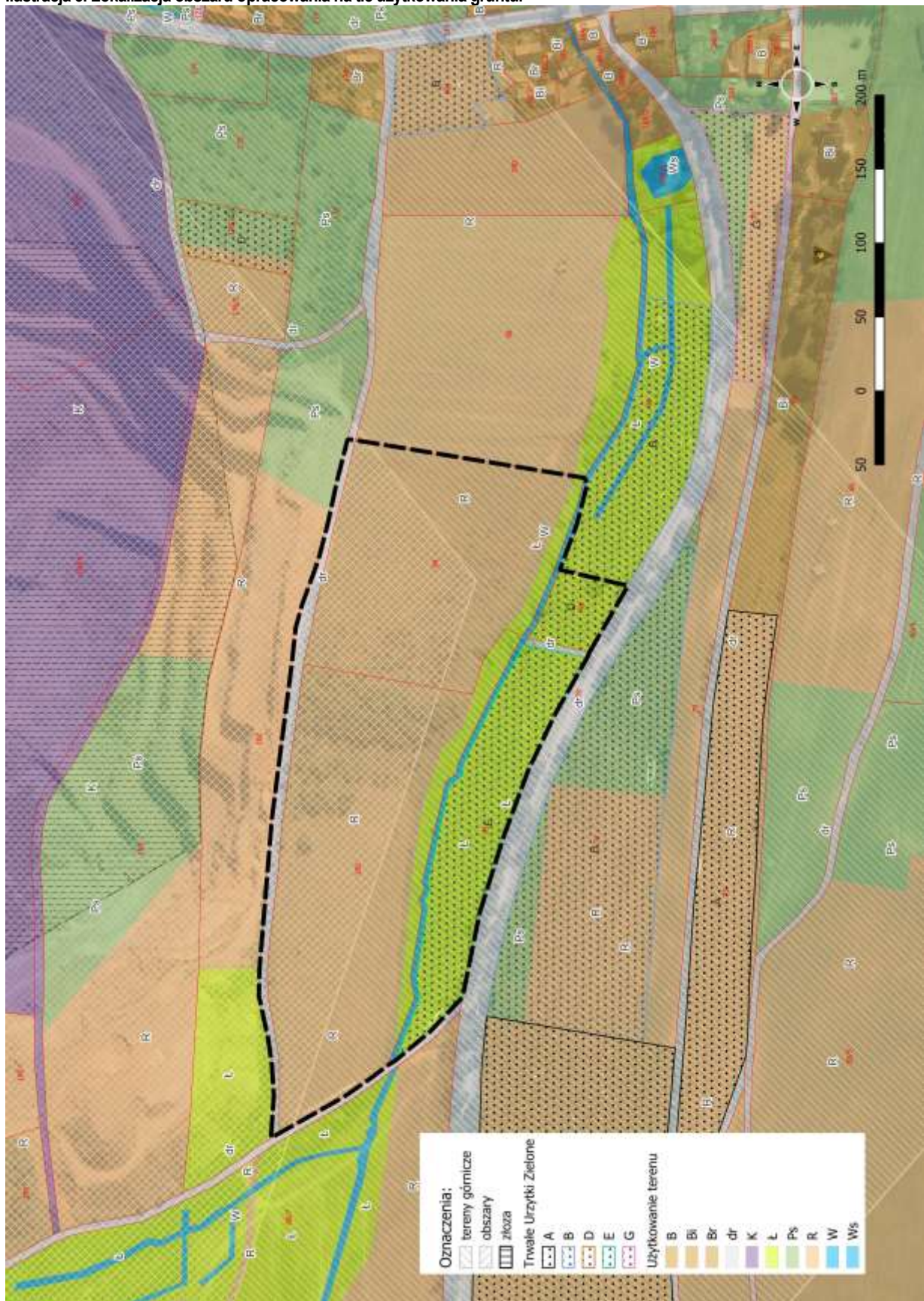
Tło mapy: mapa topograficzna - źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Ilustracja 2. Lokalizacja obszaru opracowania na tle obszarów chronionych oraz obowiązującego studium.

Tło mapy: rysunek kierunków studium

Ilustracja 3. Lokalizacja obszaru opracowania na tle użytkowania gruntu.

Tło mapy: ewidencja gruntów i budynków źródło: Starosta Powiatowy- ortofotomapa źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>, TUZ – źródło: AMiRR 2025, górnictwo źródło: <https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/>

Aneks 1. Szczegółowa Inwentaryzacja (06,07.2025)

1. G- teren górniczy, ekran akustyczny dla wsi Grzędy

W trakcie inwentaryzacji 07.2024 oraz nasłuchów 06-07.2024 wykazano jak poniżej.

Teren znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej kopalni, w tym graniczy w północno - zachodniej części z wniesionym już wałem nadkładowym stanowiącym fragment ekranu akustycznego, natomiast od strony południowej graniczy z drogą łączącą wieś Grzędy z wsią Kochanów. Wzdłuż drogi występują następujące gatunki drzew: topole czarne (*Populus nigra*), jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*).

Teren w części południowej (dz. nr 93, 95) stanowią łąki użytkowane tradycyjnie, kośno-pastwiskowe, które nie były intensywnie nawożone ani przekształcane w monokultury, wykaszane zgodnie z zaleceniami dla Trwałych Użytków Zielonych.

Na terenie łąki położonej w południowo – zachodniej części (dz. nr 93) stwierdzono występowanie następujących gatunków roślin: kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), grzebienica pospolita (*Cynosurus cristatus*), firletka poszarpana (*Lychnis flos-cuculi*), wyczyniec łąkowy – (*Alopecurus pratensis*), jaskier ostry – (*Ranunculus acris*), konieczyna łąkowa – (*Trifolium pratense*), krwawnik pospolity- (*Achillea millefolium*), złocień właściwy (stokrotka polna)- *Leucanthemum vulgare*.

Z zachodu na wschód, w środkowej części opracowania, znajduje się obniżenie z rowem (wody powierzchniowe śródlądowe) odwadniającym teren, który posiada obudowę biologiczną, gdzie stwierdzono występowanie: pokrzywy zwyczajnej (*Urtica dioica*), wiązówki błotnej (*Filipendula ulmaria*).

W części centralnej oraz wzdłuż drogi kołowej występują drzewa znacznych rozmiarów o następujących gatunkach: wierzba (*Salix*), topola czarna (*Populus nigra*), Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) z zamierającymi koronami, prawdopodobnie dotknięte chorobą jesionów (tzw. "jesionowa zamieralność", wywoływana przez grzyba *Hymenoscyphus fraxineus*).

Północna część opracowania (dz. nr 100, 99) stanowiły grudy rolne – orne, na obszarze których zaniechano upraw (uprawy występują do dziś na dz. nr 98 – uprawa zbożowa - owies, 2025). Znaczna część północno - zachodnia terenu (posiada skłon w kierunku południowym) stanowi łąkę kośną, natomiast pozostała część w wyniku braku wykaszania ulega sukcesji w kierunku leśnym. Stan ten nie sprzyja ani rozwojowi lasu ze względu na przypadkowość gatunków, ani działalności rolniczej, która będzie wymagała dużych nakładów związanych z usunięciem zadrzewień i zakrzaczeń. Część północno – środkowa zadrzewiona i zakrzaczona jest w większym stopniu, natomiast część północno wschodnia w mniejszym stopniu. W tej części występują następujące gatunki roślin: kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), poziomka pospolita (*Fragaria vesca*), róża dzika (*Rosa canina*), dziurawiec (*Hypericum*), starzec Jakubek (*Jacobaea vulgaris*), trybula leśna (*Anthriscus sylvestris*), oraz gatunki drzew: wierzba (*Salix*), topola czarna (*Populus nigra*), olcha czarna (*Alnus glutinosa*), wiąz (*Ulmus*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), brzoza (*Betula*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), grusza pospolita (*Pyrus communis*), głóg (*Crataegus*),

W części zadrzewionej oraz zakrzaczonej stwierdzono występowanie następujących ptaków: potrzyszcz (*Emberiza calandra*), pokląska (*Saxicola rubetra*), trznadel zwyczajny, trznadel żółto brzuch (*Emberiza citrinella*).

W północno - zachodniej części stwierdzono występowanie gatunku ssaków - sarny (*Capreolus*). Bytowanie na obszarze opracowania związane jest z występującymi zadrzewieniami i zakrzaczeniami które stwarzają bezpieczne miejsce do odpoczynku. W obszarze opracowania stwierdzono kilka miejsc legowiskowych.

2. Inwentaryzacja zdjęciowa.

il1. Widok na drogę transportu rolnego – zachodnia granica

il2. Widok na teren opracowania od strony zachodniej z

PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO

opracowania	widoczną hałdą na działce sąsiedniej.
	
II3. Widok na teren kopalni po północnej stronie od opracowania	II4. Widok na teren kopalni po północnej stronie od opracowania
	
II5. Granica wschodnia opracowania stanowią grunty orne – w użytkowaniu (uprawa – owies zwyczajny (<i>Avena sativa</i>))	II6. Granica wschodnia opracowania stanowią grunty orne – w użytkowaniu (uprawa – owies zwyczajny (<i>Avena sativa</i>))
	
II7. Łąki użytkowane tradycyjnie - kośne	II8. Łąki użytkowane tradycyjnie - kośne

PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO

	
II9. Łąki użytkowane tradycyjnie - kośna	II10. Łąki użytkowane tradycyjnie - kośno-pastwiskowa
	
II11,12. Pierwotnie użytki orne, częściowo przekształcone na łąki (możliwy wypas bydła) podlegające sukcesji w kierunku leśnym, znajdujące się w środkowej - północno - zachodniej części terenu.	
	
II13. Częściowo zachowana łąka podlegająca sukcesji w kierunku leśnym, znajdująca się w środkowej - północno - zachodniej części terenu	II14. Częściowo zachowana łąka podlegająca sukcesji w kierunku leśnym, znajdująca się w północno - zachodniej części terenu

PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO

	
II15. Częściowo zachowana łąka podlegająca sukcesji w kierunku leśnym, znajdująca się północno - zachodniej części terenu	II16. Częściowo zachowana łąka podlegająca sukcesji w kierunku leśnym, znajdująca się północno - zachodniej części terenu
	
II17. Pojedyncze wierzby w centralnej części terenu	II18. Pojedyncze zadrzewienia znajdujące się we wschodniej części terenu

PROGNOZA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZARNY BÓR NA ŚRODOWISKO

II19. Aleje przy drodze w kierunku Kochanowa. Jesionny wyniosłe (*Fraxinus excelsior*)

II20. Obniżenie z rowem (wody powierzchniowe śródlądowe) odwadniającym teren

